

ONDERZOEK NAAR DE ESSENTIËLE ELEMENTEN VAN MDT

**Een analyse van de jongerenvisie over de
kernelementen van MDT-trajecten**

Geschreven door Lars van Onna, Manal Lamrabat & Yasmine Haggui

Januari 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel van het rapport	3
1.3 Waarom verduurzaming en essentiële elementen van MDT belangrijk zijn	3
2. Interviews en Analyse	4
2.1 Opzet en aanpak van de interviews	4
2.2 Deelnemers	4
2.3 Analyse van de resultaten	4
Talentontwikkeling	4
Iets doen voor een ander	6
Betekenisvolle ontmoetingen	7
Jongerenparticipatie	8
Begeleiding van jongeren	9
Vrijwilligheid	10
Passend aanbod	11
3. Essentiële Elementen van MDT	13
3.1 Wat jongeren als essentieel beschouwen	13
4. Betekenis voor de Toekomst van MDT	15
4.2 Aanbevelingen op basis van de interviews	15
5. Bijlagen	16
5.1 Overzicht van de interviewvragen	16

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de afgelopen periode bevond MDT zich in een onzekere fase waarin werd verwacht dat het programma zou stoppen. Als voorbereiding op die mogelijke situatie werd een traject gestart om te bepalen wat de minimale variant van MDT zou moeten zijn om de kernwaarden te waarborgen. Inmiddels is duidelijk geworden dat MDT niet stopt, maar de resultaten van dit traject blijven waardevol voor de verduurzaming en verdere ontwikkeling van het programma.

De afgelopen maanden zijn er uitgebreide gesprekken gevoerd, zowel intern met team MDT als met praktijkonderzoekers en panelleden, om de essentiële elementen van MDT te definiëren. In dit verslag staat centraal wat jongeren die zelf aan MDT hebben deelgenomen, denken over de minimale variant en welke elementen volgens hen essentieel zijn.

1.2 Doel van het rapport

Dit rapport documenteert de inzichten en resultaten van het traject rondom de minimale variant van MDT, vanuit het jongerenperspectief. Het biedt een overzicht van de interviews en bevindingen, met een nadruk op de perspectieven van jongeren die MDT hebben gedaan. Deze inzichten vormen een belangrijke basis voor het versterken en verduurzamen van MDT in de huidige context, waarin het programma wordt voortgezet.

1.3 Waarom verduurzaming en essentiële elementen van MDT belangrijk zijn

MDT heeft zich de afgelopen jaren bewezen als een waardevol programma, maar bevond zich onlangs in een turbulente en onzekere periode waarin de continuïteit van het programma niet gegarandeerd leek. In reactie op deze onzekerheid werd een traject gestart om te bepalen wat de minimale variant van MDT zou moeten zijn, zodat de kernwaarden en de impact behouden konden blijven, zelfs in een afgeslankte vorm.

De verduurzaming van MDT is essentieel om het programma weerbaar te maken tegen toekomstige uitdagingen en om de resultaten die tot nu toe zijn behaald, te bestendigen. Het identificeren van de essentiële elementen van MDT is hierin een cruciale stap. Deze elementen definiëren de kern van wat MDT uniek en succesvol maakt. Door deze vast te leggen, kan MDT flexibel inspelen op veranderingen, terwijl het zijn oorspronkelijke missie en impact blijft waarborgen.

2. Interviews en Analyse

2.1 Opzet en aanpak van de interviews

In dit proces is eerst vastgesteld over welke elementen we vragen wilden stellen aan de jongeren. Dit traject was reeds geruime tijd in ontwikkeling en werd aanvankelijk gestart binnen de kerngroep. Daar werd een lijst opgesteld met diverse elementen die als essentieel werden beschouwd. Vervolgens hebben verschillende betrokkenen van MDT, ons team en praktijkonderzoekers input geleverd op deze lijst en werd beoordeeld in welke mate elk element als essentieel werd ervaren. Op basis van deze input heeft ons team vragen geformuleerd voor elk element, met als doel inzicht te verkrijgen in de perceptie van de jongeren en te bepalen welke elementen zij als essentieel of niet-essentieel beschouwen. Deze vragen werden getest bij het jongerenpanel van de NJR, waarna op basis van hun waardevolle feedback enkele aanpassingen zijn doorgevoerd.

2.2 Deelnemers

Voor de selectie van de deelnemers hebben we zowel rekening gehouden met de locatie als het type MDT waar zij aan deelnamen. We streefden naar een diverse groep jongeren uit verschillende regio's van het land. Helaas bleek dat veel organisaties niet de tijd hadden om deel te nemen aan het onderzoek, waardoor we minder jongeren hebben kunnen interviewen dan aanvankelijk gepland. Uiteindelijk hebben we 14 jongeren geïnterviewd. Met hen hebben we diepgaande gesprekken gevoerd, waarbij we zoveel mogelijk informatie hebben verzameld over de betreffende elementen.

2.3 Analyse van de resultaten

Talentontwikkeling

- Samenvatting van de antwoorden
 - Belangrijkste trends:
 - i. Alle geïnterviewden benadrukten dat talentontwikkeling essentieel is binnen MDT. Het traject biedt jongeren de mogelijkheid om hun vaardigheden te verbeteren en nieuwe talenten te ontdekken. De vaardigheid die jongeren het vaakst aangeven ontwikkeld te hebben is: zelfverzekerder zijn. Daarnaast worden inzichten in organisatiestructuren of inhoudelijke kennis van diverse thema's evenwel gezien als talentontwikkeling.
 - ii. Individuele begeleiding en aandacht voor persoonlijke doelen dragen bij aan de groei van de deelnemers.
 - iii. Een blijvende impact op de toekomstvisie van jongeren is een terugkerend thema.
 - Uitzonderlijke inzichten:
 - i. Sommige jongeren gaven aan dat het stellen van leerdoelen niet per se essentieel is, zolang er sprake is

van ontwikkeling. Anderen benadrukten dat het creëren van een toekomstbeeld en het ondersteunen van persoonlijke groei belangrijker is dan het behalen van specifieke doelen.

- ii. Enkele jongeren vonden dat specifieke trainingen of workshops niet nodig waren om tot talentontwikkeling te komen. Het kan ook al indirect vormgegeven zijn tijdens je MDT-traject door bijvoorbeeld het krijgen van nieuwe inzichten of simpelweg met iets bezig te zijn. Dit werd ook wel een “passieve” vorm van talentontwikkeling genoemd door een van de geïnterviewden.
- iii. Ook benadrukte deelnemers dat de veilige en ondersteunende omgeving een belangrijke factor was in hun ontwikkeling. Zelfs zonder specifieke talentontwikkeling werd de ervaring als waardevol ervaren.

- Essentiële elementen

- Begeleiding: een coach of begeleider die jongeren ondersteunt en aandacht heeft voor individuele groei is van groot belang.
- Flexibiliteit en maatwerk: mogelijkheden om naast de vooropgezette leerdoelen eigen leerbehoeften en voorkeuren in te vullen.
- Blijvende impact: Talentontwikkeling moet jongeren voorbereiden op hun toekomst, door hen vaardigheden te leren die ook buiten MDT nuttig zijn.
- Ruimte voor reflectie: jongeren gaven aan dat het niet noodzakelijk is om leerdoelen vast te stellen, maar dat het belangrijk is om te reflecteren op de ontwikkeling die plaatsvindt.
- Fysieke samenkomsten: op het moment dat er geïnvesteerd wordt in workshops, trainingen of cursussen vinden de jongeren het essentieel om dat in een fysieke setting te doen in plaats van uit huis achter een scherm.

- Knelpunten

- Onrealistische verwachtingen: sommige jongeren ervaren een gebrek aan focus of structuur als ze onvoldoende begeleiding krijgen bij het ontwikkelen van hun talenten.
- Bepaalde flexibiliteit: jongeren noemde dat ze het prettig hadden gevonden als er meer ruimte was om een extra sessie zelf in te vullen.

- Praktische aanbevelingen

- Meer ruimte voor maatwerk: biedt jongeren de mogelijkheid om zelf meer invloed uit te oefenen op de invulling en onderwerpen van workshops en activiteiten.
- Faciliteer reflectiemomenten: zorg dat elke jongere een coach heeft die hen niet alleen ondersteunt, maar ook helpt om te reflecteren op hun ontwikkeling.
- Creëer blijvende impact: zorg dat talentontwikkeling gericht is op praktische vaardigheden en toekomstgericht leren.

- Flexibele programma's: introduceer optionele sessies waarin jongeren hun specifieke interesses verder kunnen ontwikkelen.

Iets doen voor een ander

- *Samenvatting van de antwoorden*
 - *Belangrijkste trends:*
 - i. Het concept van iets doen voor een ander werd door alle geïnterviewden als belangrijk beschouwd, maar de invulling varieerde.
 - ii. De deelnemers benadrukten dat het essentieel is dat jongeren zich bewust zijn van de maatschappelijke impact die hun acties hebben, ook al is dit niet altijd letterlijk gericht op het helpen van een individu.
 - iii. Er werd een breed scala aan activiteiten genoemd, van het ondersteunen van een organisatie tot het werken met kwetsbare groepen, en deze werden als waardevol ervaren. Het gaf hen een gevoel van voldoening en zingeving.
 - *Uitzonderlijke inzichten:*
 - i. Er werd gesteld dat jongeren al door deel te nemen aan MDT een maatschappelijke bijdrage leveren, zelfs zonder het expliciet te benoemen als vrijwilligerswerk. Zo gaf een jongere aan dat zijn luisterende oor voor de mede-MDT'ers als iets doen voor een ander is.
 - ii. Er is meermaals genoemd dat de ontwikkeling van jongeren zelf al een vorm van maatschappelijke impact is, zelfs als het niet direct gaat om het helpen van een ander.
 - iii. Er is meermaals benadrukt dat de maatschappelijke waarde van de maatschappelijke bijdrage groter was dan ze aanvankelijk dacht, vooral door de impact op de kwetsbare mensen die de jongeren ontmoetten.
- *Essentiële elementen*
 - Maatschappelijke impact: jongeren willen bijdragen aan de samenleving, maar realiseren zich dat dit niet altijd via een direct 'helpend' gebaar hoeft te zijn. Het gaat om het grotere geheel.
 - Bewustwording: jongeren moeten zich bewust worden van de waarde van hun bijdrage, zelfs als het niet altijd als 'vrijwilligerswerk' wordt gepresenteerd.
 - Betekenisvolle betrokkenheid: het gevoel hebben dat je iets voor de maatschappij hebt gedaan, is voor jongeren essentieel.
 - Aansluitend op jongeren: ook vinden jongeren het belangrijk dat de maatschappelijke activiteiten passen bij hun interesses en als plezierig worden ervaren.
- *Knelpunten*
 - Flexibiliteit: iedere jongere heeft andere interesses en wil op een andere manier iets doen voor een ander. Hierdoor is

flexibiliteit nodig en vooral ruimte voor eigen invulling, zodat een MDT afgestemd kan worden op de persoon.

- *Praktische aanbevelingen*
 - Verhoog bewustwording over vrijwilligerswerk: zorg ervoor dat jongeren begrijpen dat hun deelname aan MDT al een waardevolle bijdrage is aan de maatschappij, zelfs als het niet direct lijkt op traditionele vormen van vrijwilligerswerk.
 - Verschillende vormen van impact benadrukken: moedigt jongeren aan om te zien dat maatschappelijke impact niet alleen gaat om individuele hulp, maar ook om bijdragen aan grotere, collectieve doelen.
 - Maak de ervaring meer hands-on: biedt jongeren de mogelijkheid om rechtstreeks te werken met mensen in nood of kwetsbare groepen. Dit kan de ervaring voor jongeren betekenisvol maken.

Betekenisvolle ontmoetingen

- *Samenvatting van de antwoorden*
 - *Belangrijkste trends:*
 - i. De betekenis van ontmoetingen werd door de geïnterviewden verschillend ervaren, maar over het algemeen vonden zij het belangrijk om in contact te komen met nieuwe mensen binnen en buiten hun eigen netwerk.
 - ii. Betekenisvolle ontmoetingen werden niet alleen gezien als het ontmoeten van andere deelnemers aan MDT, maar ook als het ontmoeten van mensen met verschillende achtergronden of ervaringen.
 - iii. Het ontmoeten van anderen, vooral binnen hetzelfde interessegebied, werd als waardevol ervaren, zelfs als het contact niet langdurig was.
 - *Uitzonderlijke inzichten:*
 - i. Jongeren merkten op dat online MDT-sessies minder effectief zijn omdat ze het directe, persoonlijke contact met begeleiders en de organisatie missen, wat volgens hem essentieel is voor betekenisvolle ontmoetingen.
 - ii. Jongeren gaven aan dat de interactie met mensen die dezelfde interesse of motivatie delen, al waardevol was, zelfs zonder diepe persoonlijke connecties.
 - iii. Jongeren vonden de ontmoetingen met mensen buiten de leefwereld, bijvoorbeeld met afstand tot de arbeidsmarkt, bijzonder waardevol, omdat ze hierdoor nieuwe perspectieven kregen en hun eigen blik verbreedden.
- *Essentiële elementen*
 - Persoonlijke interactie: het hebben van echte, face-to-face ontmoetingen werd door de meeste jongeren als belangrijk ervaren.

- Deelname aan gemeenschappelijke doelen: jongeren vinden het waardevol om mensen te ontmoeten die dezelfde interesses of doelen delen.
- Diversiteit: het ontmoeten van mensen uit verschillende achtergronden en met diverse ervaringen wordt als verrijkend ervaren.
- *Knellende punten*
 - Beperkingen door online interactie: voor sommige jongeren was de online interactie minder betekenisvol omdat het niet het persoonlijke aspect van ontmoetingen bood.
- *Praktische aanbevelingen*
 - Zorg voor meer face-to-face ontmoetingen: gezien het belang van persoonlijke interactie, is het belangrijk om zo veel mogelijk momenten voor fysieke ontmoetingen te creëren.

Jongerenparticipatie

- *Samenvatting van de antwoorden*
 - *Belangrijkste trends:*
 - i. Jongerenparticipatie werd door de geïnterviewden als essentieel beschouwd. Jongeren willen actief betrokken worden bij het vormgeven van hun eigen traject en vinden het belangrijk om invloed te hebben op beslissingen die hen aangaan.
 - ii. De meeste jongeren gaven aan dat ze het prettig vonden om advies te geven en mee te denken over de invulling van hun activiteiten, maar de mate van invloed verschilt per persoon en per traject.
 - iii. Er werd benadrukt dat een adviserende rol belangrijk is, maar dat volledige betrokkenheid op organisatieniveau niet altijd noodzakelijk is. Jongeren willen wel transparantie over genomen besluiten.
 - *Uitzonderlijke inzichten:*
 - i. Een aantal jongeren gaf aan dat ze het fijn zouden vinden om meer ruimte te hebben voor zelfgekozen invulling van het traject, zoals extra sessies of activiteiten die meer aansluiten bij hun persoonlijke leerbehoeften.
 - ii. De wens om meer betrokken te zijn bij besluitvorming op organisatieniveau werd bij sommigen uitgesproken, maar anderen vonden het voldoende om op trajectniveau advies te geven en geïnformeerd te worden over de uitkomsten van besluiten.
 - iii. Er werd ook aangegeven dat de mogelijkheid om door te stromen binnen de organisatie, al dan niet in een andere rol, een extra motivatie was om deel te nemen.
- *Essentiële elementen*
 - Adviserende rol: jongeren vinden het belangrijk dat ze hun input kunnen geven, bijvoorbeeld over de invulling van activiteiten of

workshops. Dit draagt bij aan hun gevoel van eigenaarschap en betrokkenheid.

- Keuzevrijheid en autonomie: jongeren willen de ruimte hebben om zelf te bepalen wat ze willen leren of doen binnen het traject. Dit verhoogt hun motivatie en maakt het traject relevanter voor hen.
- *Knellende punten*
 - Beperkte invloed: sommige jongeren gaven aan dat ze weinig invloed hadden op de kernactiviteiten, wat voor hen een gemiste kans was om hun leerbehoeften beter aan te laten sluiten bij het programma.
 - Onvoldoende terugkoppeling: een aantal jongeren merkte op dat, hoewel ze advies hadden gegeven, er soms onvoldoende terugkoppeling was over wat er met hun input werd gedaan. Dit kan leiden tot een gevoel van afstand of desinteresse.
- *Praktische aanbevelingen*
 - Meer ruimte voor zelfinrichting van het traject: biedt jongeren de mogelijkheid om zelf bepaalde onderdelen van het programma te kiezen of mee te beslissen over de invulling van hun leerervaring.
 - Versterk de terugkoppeling: zorg ervoor dat jongeren altijd geïnformeerd worden over de uitkomsten van hun input en de beslissingen die zijn genomen. Dit vergroot hun betrokkenheid en vertrouwen in het proces.
 - Creëer een duidelijk adviserende rol: laat jongeren hun ideeën en aanbevelingen delen, maar geef ze ook de ruimte om invloed uit te oefenen op belangrijke beslissingen. Dit kan hen een sterker gevoel van eigenaarschap geven zonder de volledige verantwoordelijkheid op hun schouders te leggen.

Begeleiding van jongeren

- *Samenvatting van de antwoorden*
 - *Belangrijkste trends:*
 - i. Een intakegesprek, als die al gehouden wordt, wordt in een zeer geringe vorm gehouden. Het is eerder een moment van inschrijven in plaats van het afstemmen van verwachtingen en doelen opstellen.
 - ii. De begeleiding vond bij vrijwel alle jongeren plaats in groepsverband. Hier werd bij enkelen een kort individueel moment aan toegevoegd, maar had vaak niet de gewenste diepgang.
 - *Uitzonderlijke inzichten:*
 - i. Het valt op dat jongeren eerder onthouden wie hun begeleiders waren en wat ze vonden, in plaats van wat ze specifiek voor hen betekend hebben. De passie en het enthousiasme van de begeleiders compenseren vaak voldoende voor groepsbegeleiding.

- ii. Het hebben van meerdere contactmomenten is belangrijk om voor een soepel verloop van het traject te zorgen.
- *Essentiële elementen*
 - Betrokkenheid: alle jongeren gaven aan dat een betrokken begeleider essentieel is. De begeleider moet enthousiast zijn en je het gevoel geven dat je gezien wordt binnen de grotere groep. Het enthousiasme en de passie van een begeleider zet namelijk de toon, zo ervaren de geïnterviewden.
 - Toegankelijkheid: de begeleiding moet een veilige haven bieden en het gevoel creëren dat je met alles bij hen terecht kan zonder veroordeeld te worden. Deze veiligheid stimuleert een open houding bij de deelnemer, wat de persoonlijke groei bevordert.
 - Begeleiding van A tot Z: een begeleider hoort er van het begin tot het einde voor je te zijn en ook bereikbaar te zijn. Je moet iemand hebben waarvan je weet dat je die gedurende het MDT kan benaderen. Dit moet iemand zijn waar je de voortgang mee kan bespreken, vragen kunt stellen of gewoon een praatje mee kan maken. De begeleiding moet ook volledig zijn. Het moet starten met een startgesprek en eindigen met een eindgesprek, zodat je goed de balans op kan maken wat je vooruitgang is geweest.
- *Knellende punten*
 - Individueel binnen de groep: door de begeleiding per groep te organiseren, bestaat het risico dat het individu ondergesneeuwd raakt in het grotere plaatje.
 - Factor tijd: door het gebrek aan tijd en de hoge aantallen die vaak behaald moeten worden, is er vaak geen tijd bij organisaties voor één-op-één begeleiding.
- *Praktische aanbevelingen*
 - Vaste reflectiemomenten: zorg dat er voor iedere MDT-deelnemer vaste reflectiemomenten zijn, zoals een begin- en eindgesprek. Zo kan de balans voor zowel deelnemer als organisatie opgemaakt worden, wat de behaalde impact is.
 - Blijven werken in groepsverband: het werken in groepen wordt niet als storend ervaren, maar er moet wel gekeken blijven worden voor voldoende begeleiding en zicht op de jongeren. Zet meerdere coaches op één groep en zorg dat alle deelnemers in beeld zijn.
 - Gepassioneerde begeleiders: begeleiders moeten enthousiasme uitstralen en gepassioneerd voor de groep staan. Passie, ervaring en enthousiasme is essentieel voor de deelname en wordt door enkele deelnemers als belangrijker ervaren dan het hebben van de benodigde kennis, dit betekent niet dat een begeleider enkel de uitstraling moet hebben.

Vrijwilligheid

- *Samenvatting van de antwoorden*

- *Belangrijkste trends:*
 - i. Vrijwilligheid is eigenaarschap: alle deelnemers hebben gezegd dat hun positieve ervaring kwam door de keuzevrijheid. Zij zijn ervan overtuigd dat als je iets moet doen, waar je jezelf niet voor hebt opgegeven, het ten koste gaat van de betrokkenheid, motivatie en plezier.
- *Uitzonderlijke inzichten:*
 - i. MDT als optie op verplichting: sommige jongeren zeiden dat MDT wel onderdeel kon zijn van een groter geheel wat wel verplicht is. Denk hierbij aan het verplicht stage moeten lopen vanuit school en één van de opties is deelname aan MDT. Stage lopen vanuit school is dan verplicht, maar het doen van je MDT is een keuze.
- *Essentiële elementen*
 - MDT op vrijwillige basis: zorg ervoor dat MDT op vrijwillige basis aangeboden blijft worden, zodat een ieder zelf kan kiezen wat bij hem/haar past, waardoor iedereen de positieve ervaring van MDT blijft behouden.
- *Knellende punten*
 - MDT in schoolverband: met de huidige ontwikkeling waarbij MDT steeds meer vorm begint te krijgen binnen school zie je vaak dat het als een verplicht onderdeel aan het curriculum wordt toegevoegd, terwijl jongeren de vrijwilligheid juist als iets belangrijks aanschouwen.
- *Praktische aanbevelingen*
 - Hou MDT vrijwillig: hang geen verplichting aan MDT deelname, maar stimuleer scholen om MDT als keuze-optie aan te bieden.

Passend aanbod

- *Samenvatting van de antwoorden*
 - *Belangrijkste trends:*
 - i. Deelname moet laagdrempelig blijven. Jongeren hebben aangegeven dat kosten voor deelname aan een MDT ontmoedigend zouden zijn.
 - *Uitzonderlijke inzichten:*
 - i. Sommigen gaven aan dat ze achteraf gezien wel een bijdrage zouden willen leveren, nadat ze de meerwaarde van het project hadden ingezien.
- *Essentiële elementen*
 - MDT moet kosteloos zijn om kansenongelijkheid te waarborgen en om deelname aantrekkelijk te houden.
- *Knellende punten*
 - Laagdrempelig en toegankelijk: de steekproef met jongeren is te klein om wat over de financiën te zeggen. Iedere jongere heeft een andere financiële situatie. Het is en blijft zo dat jongeren

niet meer deelnemen aan MDT op het moment dat het geld gaat kosten.

- *Praktische aanbevelingen*

- Gratis deelname: om MDT voor iedereen toegankelijk te houden, mag er geen eigen bijdrage gevraagd worden voor deelname, juist omdat degenen die er misschien het meest baat bij hebben, anders niet mee zullen doen.

3. Essentiële Elementen van MDT

3.1 Wat jongeren als essentieel beschouwen

Talentontwikkeling

Jongeren zien talentontwikkeling als een centraal onderdeel van MDT. Het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden, het versterken van zelfvertrouwen en het ontdekken van onbekende kwaliteiten worden gezien als kernwaarden. Begeleiding speelt hierin een cruciale rol: een coach of mentor moet jongeren ondersteunen en helpen reflecteren op hun voortgang. Flexibiliteit en maatwerk zijn eveneens belangrijk, zodat jongeren hun eigen leerbehoeften kunnen nastreven naast de vooropgezette doelen. Een ander essentieel element is dat talentontwikkeling moet bijdragen aan een blijvende impact op de toekomst van jongeren. Deze vaardigheden moeten niet alleen nuttig zijn tijdens MDT, maar ook in hun verdere leven.

Iets doen voor een ander

Bijdragen aan de maatschappij wordt door alle jongeren als waardevol ervaren. Dit hoeft echter niet altijd te betekenen dat een ander individu direct wordt geholpen. Veel jongeren zien hun deelname aan MDT zelf al als een vorm van maatschappelijke impact. Bewustwording van de waarde van hun bijdrage is essentieel: jongeren moeten begrijpen hoe hun inzet een verschil maakt, ook al lijkt het werk soms indirect. Betekenisvolle betrokkenheid is daarbij belangrijk; jongeren willen het gevoel hebben dat hun acties impact hebben, of dit nu is door een kwetsbare groep te helpen of door bredere maatschappelijke problemen aan te pakken.

Betekenisvolle ontmoetingen

Een ander essentieel onderdeel van MDT volgens de jongeren is het contact met nieuwe mensen buiten de eigen leefwereld. Jongeren vinden het waardevol om niet alleen andere deelnemers te ontmoeten, maar ook mensen met uiteenlopende achtergronden en ervaringen. Dit helpt hun perspectieven te verbreden en creëert een gevoel van verbondenheid. Persoonlijke interactie, zoals face-to-face gesprekken, wordt als essentieel ervaren. Vooral ontmoetingen met mensen buiten hun gebruikelijke leefwereld worden als verrijkend gezien. Deze diversiteit aan contacten maakt de ervaring niet alleen betekenisvol, maar ook leerzaam.

Jongerenparticipatie

Jongeren willen actief betrokken worden bij MDT en invloed hebben op hoe het programma wordt vormgegeven. Een adviserende rol, waarin ze input kunnen geven over de invulling van activiteiten en workshops, wordt als essentieel beschouwd. Tegelijkertijd willen ze transparantie over hoe hun input wordt gebruikt en welke besluiten zijn genomen. Keuzevrijheid en autonomie binnen het traject zijn ook belangrijk, omdat dit bijdraagt aan hun motivatie en eigenaarschap. Hoewel sommigen aangaven dat ze niet betrokken hoeven te worden op organisatieniveau, vinden ze inspraak op trajectniveau essentieel.

Begeleiding van jongeren

De begeleiding binnen MDT wordt gezien als een hoeksteen van het programma. Jongeren benadrukken het belang van een betrokken begeleider die niet alleen praktisch ondersteunt, maar ook enthousiasme en passie uitstraalt. Een veilige en toegankelijke begeleiding, waarbij jongeren weten dat ze altijd ergens terechtkunnen, is essentieel. Daarnaast moet begeleiding niet beperkt blijven tot groepsniveau; individuele aandacht en persoonlijke gesprekken, zoals een start- en eindgesprek, worden als belangrijk ervaren om de voortgang en impact van het traject te bespreken.

Vrijwilligheid

Vrijwilligheid is een essentieel element binnen MDT, omdat het bijdraagt aan de intrinsieke motivatie van jongeren. Het programma moet aantrekkelijk blijven door jongeren zelf te laten kiezen of ze willen deelnemen.

Verplichtingen, zoals deelname via school, worden als minder waardevol ervaren, omdat ze ten koste gaan van motivatie en betrokkenheid.

Vrijwilligheid zorgt ervoor dat jongeren zich eigenaar voelen van hun ervaring en hier meer plezier en voldoening uit halen.

Passend aanbod

Jongeren vinden het belangrijk dat MDT toegankelijk blijft voor iedereen.

Deelname moet gratis zijn, zodat ook jongeren met beperkte financiële middelen mee kunnen doen. Een laagdrempelig en flexibel aanbod, waarin ruimte is voor persoonlijke keuzes en interesses, is essentieel. Hierdoor kan MDT aansluiten op de diverse behoeften en verwachtingen van deelnemers.

4. Betekenis voor de Toekomst van MDT

De politieke veranderingen rondom MDT hebben geleid tot een herziening van onze focus binnen dit onderzoek. Waar aanvankelijk het doel was om advies te geven over welke essentiële elementen behouden moeten blijven, is de nadruk deels verschoven naar het identificeren van aspecten waarin Team MDT organisaties moet ondersteunen.

Met het oog op de verduurzaming van MDT kijken we niet alleen naar de kernwaarden van trajecten, maar vooral naar wat organisaties nodig hebben om deze essentiële elementen in de praktijk te brengen en te behouden. Dit vraagt om een toekomstgerichte benadering waarin team MDT blijft werken aan de uitdagingen en kansen die MDT biedt, zodat het programma zijn impact kan blijven maken, ongeacht politieke veranderingen of beleidsmatige onzekerheden.

4.2 Aanbevelingen op basis van de interviews

Maatwerk en flexibiliteit

Geef jongeren meer invloed op de invulling van hun traject door optionele sessies en maatwerkactiviteiten aan te bieden. Hierdoor kunnen ze specifieke vaardigheden ontwikkelen en aansluiten bij hun persoonlijke interesses en leerbehoeften.

Faciliteer reflectiemomenten

Zorg voor vaste reflectiemomenten, zoals een start-, tussentijds en eindgesprek, en faciliteer begeleiding door een betrokken coach. Deze begeleiding helpt jongeren niet alleen praktisch, maar ook bij het evalueren van hun voortgang en groei tijdens hun trajecten.

Vergroot bewustwording van maatschappelijke impact

Leg jongeren uit hoe hun deelname aan MDT bijdraagt aan de samenleving, zelfs als hun werk niet direct als traditioneel vrijwilligerswerk wordt gezien. Dit versterkt hun motivatie en betrokkenheid binnen het traject.

Behoud vrijwilligheid

Houd deelname aan MDT altijd vrijwillig en zorg dat het programma toegankelijk blijft voor alle jongeren, bijvoorbeeld door het gratis aan te bieden.

Vergroot bewustwording van maatschappelijke impact

Leg jongeren uit hoe hun deelname aan MDT bijdraagt aan de samenleving, zelfs als hun werk niet direct als traditioneel vrijwilligerswerk wordt gezien. Dit versterkt hun motivatie en betrokkenheid binnen het traject.

Stimuleer betekenisvolle ontmoetingen

Organiseer meer fysieke contactmomenten waarin jongeren niet alleen andere deelnemers ontmoeten, maar ook in contact komen met diverse groepen buiten hun gebruikelijke leefwereld.

5. Bijlagen

5.1 Overzicht van de interviewvragen

Uitvraag jongeren - verduurzaming MDT

Introductie
• Stel jezelf voor. • Leg verbinding met de jongeren door uit te leggen dat je zelf een MDT hebt gedaan. • Leg uit dat het doel van het gesprek is om te horen wat zij als essentiële onderdelen van een MDT zien. • Geef aan dat het een open gesprek is waarin ze vrij zijn om hun mening en ideeën te delen.

(Algemene) startvragen	
☐ Hoe ben je terechtgekomen bij dit traject? → Waarom ben je het gaan doen? ☐ Weet je wat MDT is? → Weet je welke drie pijlers er zijn? ☐ Wat was je algemene indruk (van je MDT)? → Wat maakte dat dit je indruk was? ☐ Kan je in een paar zinnen uitleggen hoe jouw MDT eruitzag? ☐ Wat zijn de eerste 4 dingen waar je aan denkt als je aan jouw MDT-traject terugdenkt?	

Talentontwikkeling	
☐ Heb je een verschil in jezelf opgemerkt tussen voor en na het traject? → Welk verschil? ☐ Wat hoopte je te leren toen je deelnam? → Is dat ook gelukt? Waarom wel/niet? ☐ Op welke manier ben je gegroeid? ☐ Wat hielp je daarbij? ☐ Heb je nieuwe talenten/kwaliteiten ontwikkeld? ☐ Of heb je bestaande talenten/kwaliteiten verbeterd? ☐ Stel je had niet op deze manier je talenten kunnen ontwikkelen, was het dat alsnog waardevol?	

iets doen voor een ander	
☐ Heb je tijdens jouw MDT iets voor een ander gedaan? Ja: op welke manier heb je gereflecteerd? Nee: wat heb je dan wel gedaan? ☐ Kende je deze persoon al of heb je hierbij nieuwe mensen leren kennen? ☐ Welk gevoel kreeg je daarvan (maatschappelijke opdracht)? ☐ Wanneer zie jij het niet meer als 'iets doen voor een ander': 1. Boodschappen doen voor je ouders 2. Hond uitlaten bureu 3. Zwerfafval opruimen 4. Helpen in een bejaardentehuis 5. Debatwedstrijd organiseren voor scholen in jouw regio 6. Een onderzoek uitvoeren voor een bedrijf 7. → Stel dat onderdeel zat er niet in, was het dan alsnog waardevol?	
Betekenisvolle ontmoetingen	
☐ Heb je tijdens jouw MDT andere mensen ontmoet? ☐ Nee: heb je dat gemist en had je dat wel willen hebben binnen het traject? → Wie waren dat en hoe belangrijk vond je dat? (Buiten/binnen eigen leefwereld)	

☐ Welke banden heb je overgehouden aan je MDT-traject?	
Jongerenparticipatie	
☐ Op welke manier zijn jullie als jongeren betrokken geraakt tijdens het MDT-project en -traject? → En hoe waardevol vond je dat? ☐ Op welke manier heb je mogen meedenken over de invulling (workshops/ activiteiten) binnen jouw MDT-traject? ☐ Stel dat je organisatieniveau betrokken zou willen zijn bij deze organisatie... → Zou dat kunnen? → Zou je dat willen? → Nee: op welke wijze zou je wel inspraak willen hebben?	
Begeleiding van jongeren	
☐ Op welke manier werd jouw begeleiding vorm gegeven tijdens jouw MDT-traject? ☐ Wat waren jouw verwachtingen van jouw begeleiding tijdens je traject? ☐ Was dit voldoende of had je meer nodig? ☐ Had je een gesprek aan het begin en aan het einde? → Zo ja, wat werd er besproken? ☐ Hoe belangrijk vond je dat gesprek (cijfer 1-10)?	

→ Waarom een [cijfer]?	
Vrijwilligheid	
☐ Was jouw MDT vrijwillig? ☐ Heb je zelf gekozen om dit MDT te doen? Vrijwillig: ☐ Stel het is verplicht via school, denk je dat jouw klasgenoten het ook waardevol zouden vinden? Verplicht: ☐ Wat vond je ervan dat je dit MDT <u>moest</u> doen? ☐ Negatief antwoord: op welke wijze heb je er toch nog iets van geleerd? ☐ Hoe heeft het feit dat deelname vrijwillig was jouw ervaring met het MDT beïnvloed? → Denk je dat jouw ervaring anders zou zijn geweest als het verplicht was?	
Passend aanbod	

☐ Had je ook deelgenomen als het traject geld had gekost? → Waarom wel of niet?	
Afsluiting	
→ Op volgorde leggen van de papiertjes (opdracht van meeting 29 augustus) ☐ Wil je nog iets kwijt? → Uitleggen wat er met de antwoorden gaat gebeuren en vragen of de jongere geïnteresseerd is om op de hoogte te blijven. ◆ Zo ja? Vraag e-mail aan jongere.	